

Съобщение за пресата
29.01.2015 г.

PensionsEurope дълбоко притеснена от събитията в България

Свидетели сме на притеснителни промени в система за допълнително пенсионно осигуряване в България. В стремежа си да подобри състоянието на публичните финанси, българското правителство реши да даде възможност на осигурените лица да прехвърлят спестяванията си, натрупани в пенсионен фонд, към държавното обществено осигуряване на разходопокривен принцип. Тези нововъведения поставят под въпрос съществуващия многостълбов пенсионен модел в страната.

Пенсионната система в България се състои от три стълба: задължително осигуряване на разходопокривен принцип, допълнително задължително осигуряване по втори стълб и трети стълб с доброволен характер на участието. По втори стълб функционират универсални пенсионни фондове (УПФ) и професионални такива (ППФ). В УПФ са обхванати всички работещи на трудов договор (независимо от категорията труд) и самоосигурени лица. Участието в УПФ е задължително за родените след 31.12.1959 г. Универсалните фондове представляват схеми с капиталопокривен характер, дефиниран размер на вноските и индивидуални партиди. 5% от общата осигурителна вноска (17,8%) се насочват към този капиталопокривен стълб, като лицата сами избират пенсионноосигурителното си дружество. Всички, родени след 31.12.1959 г. се осигуряват също и по първия, разходопокривен стълб, но със занижен размер на вноската, а именно 12,8%. Професионалните фондове (ППФ) представляват схеми за ранно пенсиониране, като в тях са обхванати работещите при вредни условия на труд. Те също представляват капиталопокривни схеми с дефинирани вноски и индивидуални партиди. Вноските в професионалните фондове са изцяло за сметка на работодателя, а размерът им зависи от категорията труд на лицата.¹

Правителството възнамерява да реформира системата, като предостави на членуващите в УПФ правото на избор дали да продължат да участват в пенсионен фонд или да прехвърлят осигуряването си единствено в общественоосигурителната система заедно с натрупаните до момента средства по индивидуалните им партиди. Така вноските, които понастоящем се пренасочват към универсалните пенсионни фондове, ще постъпват в обществената система. Натрупаните средства по индивидуалните спестовни партиди на лицата също ще бъдат прехвърлени към общественоосигурителния стълб. В него не се поддържат индивидуални партиди, следователно така преведените средства ще бъдат погълнати от разходопокривния фонд. След 01.01.2015 г. лицата, които постъпват на пазара на труда за първи път, ще имат възможността да решат в рамките на първата година от трудовия си стаж дали изобщо да се осигуряват в пенсионен фонд. Веднъж взето, това решение ще бъде окончателно. Ако лицето не упражни правото си на избор, то автоматично ще бъде прехвърлено към общественоосигурителната разходопокривна система без възможност да промени това обстоятелство на по-късен етап. Последната реформа в България има особен характер, тъй като лицата трябва да избират между два вида пенсионно осигуряване, които са несъпоставими по своя характер: разходопокривна и капиталопокривна системи.

¹ 12% за лицата, работещи при първа категория труд (сред които: работещи под земята, във въздуха, по вода или в първи контур около атомни електроцентрали) и 7% за работещите по втора категория (сред които: работещи в химическата промишленост, водачи на автобуси, тролейбуси и трамваи от градския транспорт, екипажи на морски и речни кораби, работещи по инсталацията и поддръжката на телекомуникационно оборудване, циркови артисти, акробати, гимнастици, балансьори и мн. др.). Вноската от 5 %, постъпваща в УПФ, се разделя на две части – 2,8 % се покриват от работодателя, а 2,2% от осигуреното лице.

Джоан Сийгърс, председател на PensionsEurope казва:

“Тази реформа на пенсионната система определено подкопава ролята на капиталопокривните пенсионни схеми в пенсионноосигурителната система и икономиката като цяло. България е изправена пред сериозни демографски предизвикателства, които в дългосрочен план не могат да се преодолеят единствено с помощта на разходопокривната пенсионна система и публичните финанси. Вече над 10 години пенсионната политика на ЕС (от Лисабонската стратегия до Бялата книга за пенсиите) акцентира върху ролята на капиталопокривните пенсионни схеми по местоработата за осигуряването на адекватни и устойчиви пенсионни плащания. Ние силно подкрепяме тази цел. В качеството си на основен представител на работодателските пенсионни фондове в Европа, споделяме убеждението, че ефективните многостълбови пенсионни системи са ключов фактор за осигуряването на добър, адекватен и устойчив пенсионен доход за европейските граждани. Ето защо се нуждаем от повече капиталопокривни схеми, а не от ограничаването им.”

Мати Лепала, Генерален секретар и главен изпълнителен директор на PensionsEurope:

“Дълбоко сме обезпокоени от случващото се в България. Капиталопокривните пенсионни схеми имат ключова роля за осигуряването на пенсионен доход и за функционирането на икономиката и финансовите пазари. Те се явяват основни играчи на пазарите на акции и книжа с фиксирана доходност. С прехвърлянето на активите от универсалните пенсионни фондове към общественосигурителната система ще се разруши тристълбовият пенсионен модел, действащ в България от 2000 г., а икономиката на страната ще бъде засегната в дългосрочен план. Капиталопокривните пенсии са необходим елемент за осигуряване на добър пенсионен доход в България.”

За организацията PensionsEurope

PensionsEurope обединява национални асоциации на пенсионни фондове и сродни институции за предоставяне на работодателски пенсии. Част от членовете ѝ управляват индивидуални пенсионни схеми от чист вид.

В PensionsEurope членуват **24 асоциации** от държави членки на ЕС и други европейски страни, в които са създадени значими (по своя размер и роля) пенсионни схеми за осигуряване на работното място.

Организацията PensionsEurope е учредила Форум на държавите от Централна и Източна Европа като трибуна за обсъждане на въпроси, касаещи пенсионните системи в региона.

Членуващите в PensionsEurope организации предлагат пенсионно осигуряване на работното място на около **80 милиона европейски граждани**, като общият размер на управляваните от тях активи възлиза на около **3,5 трилиона евро** под формата на спестявания за бъдещи пенсии. В PensionsEurope членуват големи институционални инвеститори, които се явяват в ролята на купувачи на финансовите пазари.

За контакти:

Г-н Мати Лепала, генерален секретар/ главен изпълнителен директор

Koningsstraat 97, rue Royale – 1000 Брюксел

Белгия

тел: +32 (0)2 289 14 14 – факс: +32 (0) 289 14 15

Matti.leppala@pensionseurope.eu

www.pensionseurope.eu